

Mikszáth Kálmán mindig szerette a tréfát. Ha jó ötlete támadt, azt rendszeren élő személyhez kötötte. Szegedi újságíró korában így írta meg, hogy egy helybéli csizmadia remekbékészült csizmát csinált. Fillipovics tábornak szánta, a boszniai okkupáció vezérének.

Nem volt az akármilyen csizma. Anyaga, kivitele, elsőrendű munka, nevezetessége azonban a talpa, azon aranyssal kiverve Bosznia térképe.

Elküldte a csizmát a nagyúrnak, levelet is írt hozzá, hogy vigyázzon a bakafiára, ne állítsa olyan helyre, ahol golyó érheti.

Természetes, hogy semmi se volt igaz a történetből, Mikszáth találta ki. Azonban érdekes volt az eset abban a korban, amikor az újságot szinte bürokratikus szárazsággal csinálták. Természetesen átnyírták a fővárosi lapok, sőt mikor a Pester Lloydban is megjelent, biztosítva volt a halhatatlansága. A Lloyd mindenüvé elkerült a külföldön, Fillipovics csizmája egy szép napon megjelent a bécsi lapokban, aztán sorra jöttek a német, a francia, az angol, meg Isten tudja, meg milyen újságok, — rövidesen világhírű lett a szegedi csizma. Még hozzá kibővített formában.

Mert nem azért újságíró az újságíró, hogy egy hagyományt, ahogyan van, Pláne ha politikát is lehet keverni a dologba.

Párisban már az egész osztrák-magyar monarchia rajta volt a csizmatápon. Erre az angolok sem hagyták lefőzni magukat s beépítették a csizma szárát is aranyssal, térképpel, különféle nagyhatalmi kombinációkat fűzve hozzá.

A csizma, illetve a hirt, aztán vándorolt tovább, valóságos mérföldjárom csizma lett belőle, amíg végre elkopott, illetve elhalt.

Csinált Mikszáth más tréfát is. Jókedű társasággal átrándult egyszer Palocsra. Közel volt a hely, órányira, a szegedi szertek ott eltöltötték a vásárnapjaikat. Elindultak reggel, alvásra haza is térhettek. De ha leszopták magukat, az se volt baj, legfeljebb lemaradtak az éjszakai vonatról s kápol alatt haltak.

Ilyen lemaradás jött közbe most is. Csak másnap tértek haza a kirándulók, igen virágos kedvben. Dicsekedtek vele, hogy milyen spórolások voltak, azért se mentek szállodába.

Az újság aztán a következő számban szigorú szabadkai levelet közölt. Voltaképpen Mikszáth írta meg benne, hogy lumpoló szegediek nem férnek a bőrükben, idegenbe járnak randalírozni, megbotránkoztatva sokszor gyerekes csinyjeikkel az ottani békés polgárokat. Hát ez nem járja. Szeged jó híre mindig fontos volt, azt büntetlenül senki sem tépázhatja meg. Most az egyszer még nem leplezik le a csinytevőket, de ha még egyszer hasonló eset fordul elő, nincs irgalom. Pünk-tum.

— Micsoda vice volt ezt megírni? — kérdezték Mikszáthtól a résztvevő cinkosok.

— Előbe vágtam annak, hogy más lap a teljes igazságot megírja, válaszolta komoly ábrázattal Mikszáth.

Bob

—oOo—

— Egy cigaretta miatt... A szegedi ügyész szándékos emberölés miatt adott ki vádiratot Kovács Márton kiskundorozsmai napszámos ellen. Kovács az elmúlt év szeptember 8-án a forráskuti Maróti-féle vendéglőben volt barátjával, Sándor Józseffel együtt. Este 9 órakor hagyták el a kocsmát, az ajtóban összetárolkoztak Dudás Mátyás cipésszel, aki Sándor kezéből kiütötte a cigarettát és arra rálépett. A lejtett cigaretta miatt parázs verekedés kezdődött Dudás, illetve Sándor és Kovács között. Sándor József többször pofonvágta Dudást, amiért a cigarettát kilökte a kezéből, Dudás viszont biciklijének a pumpájával akart ellenfelére támadni. Kovács Márton kirántotta zsebkését, mire Dudás futásnak eredt. Kovács üldözőbe vette, sikerült is utolérnie és a kezében levő bicskával többször Dudás oldalába szúrt. Dudás a szurások következtében elvesztette eszméletét, a mentők a kórházba szállították, ahol hashártyagyulladás következtében néhány nap múlva meghalt. Kovácsot szándékos emberölés miatt nemrég vonta felelősségre a törvényszék és 10 évi fegyházbüntetésre ítélte. Felbontás folytán szerdán foglalkozott az ügyvel a tábla Curry-tanácsa és a tárgyalást a bizonyítási kiegészítése miatt elnapolta.

Wanda Luzzato hegedűestje

Az edes hegedűhang örömeiből adott izelítőt — ha a zene szépsége nem volna oly messze az epikureusi gyönyöröktől, azt lehetne mondani: aperitif-et — Wanda Luzzato szerdaesti játéka. Ebben a hegedűszóban benne van a dallamvonalak szeretete és hangsúlya, az ékítőmunkák kedvteli fodrozása és benne van az izlést és kontinens-tális stílust teremtő Hubay-iskola emléke, nemes hagyománya is. Ebben a játékban elsősorban a hegedű, maga a hegedű a fontos, a hangszer színezési varázslata és csak a hang, a dallam formálása mögött következik a leboruló alázat parancsa és eszményi forma-építése. A stílus mindenekelőtt való keresését megelőzi a tónus széles szöveg varázsa, a telt és öblös kifejezés színekverésének meleg hatása. És a hang játékos ívelését határozott vonalak fűzik a feldolgozás technikai örömeihez és érett, csiszolt tudásához. Innen van az, hogy Wanda Luzzato hegedűjén hangsúlyosabban szól a dallamvonalak olasz melegsége és a kadenciák, a fodrozott frázisok lendületes építése, mint egy-egy mű bujkáló szellemisége. Készsége imponáló, biztonsága feloldja a problémákat és meleg, nemes zeneisége lehetővé teszi a hang mintázásának spontán örömeit. Legutóbbi zenekarral való együttes szereplése óta ismét meggyőződünk értékes talentumáról és egyéniségéről, nemcsak becses hegedűst hallottunk ismét, de kifejezése és hangsúlyozása új értékes színekkel bővült.

Műsorának középpontjában Grieg c-moll Szonátája és Mozart D-dur versenye állott — mint-ha talentumát legszebben és leghívebben Grieg oly ritkán hallott szonátájának széles ívelése és megejtő impresszionizmusa idézte volna. A Mozart-kantilénak ifjúsága és forró öröme jelentős hangsúlyozással szölt játékában, fellegásának és stílusának csiszolt tisztaságát bizonyítva határozottabban emelné ki a zenekari kíséret szinte elengedhetetlen jelenléte és vívőereje. Komoly készségét láthattuk a Locatelli g-moll Szonátájának előadásában és ifjú hegedűsünk forró kedvét Veracini, Paganini, Ravel, Fibich és Rimsky-Korsakov egy-egy csillogásában, — rondo brillant: ez az a forma, amely talán legközelebb van Wanda Luzzato egyéniségéhez és hegedűhangjának igéző ízéhez.

A kitűnő művésznő Hajdu István kísérettel zongorán választékos izléssel és a szonátajátékban a hegedűvel egyetértésben. A hangversenyeitrem közönsége melegen köszöntötte kedves és kedvelt ismerőseit, aki a sürű tapsokra több ráadásal töltötte meg szépen szóló és igényes műsorát.

(r. sz.)

—oOo—

A VÁROSI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtök délután: Feltékenység (Népies előadás, filléres helyérek).

Csütörtök este: Kék Duna (Filléres helyérek). Péntek: Három huszár (Operettbemutató, Premierbérlet 18.).

Szombat: Feleség (Filléres helyérek). Vasárnap délután: Három huszár (Esti helyérek).

Vasárnap este: Három huszár. Hétfő: Három huszár (A-bérlet 18.).

Kedd: Filharmonikus est. Szerdán: Három huszár (B-bérlet 18.).

Csütörtök: Kérők (Filléres helyérek). Péntek: Szentivánéji álom (Pásztor János vendégjátéka. Premierbérlet 18.).

A SZÍNHÁZI IRODA HÍREI:

Ma két előadást tart a színház. Délután 4 órakor közönségre népies előadásban, filléres helyérekkel Arcubasev kitűnő drámája, a »Feltékenység« kerül ismét színpadra a bemutató nagyszerű együttesével. — Este a legszebb Strauss-operettet játssza el az operettgyűjtés, a »Kék Duna«-t, amelynek eddigi előadásait minden egyes alkalommal zsufolt nézőtér tapsolta és élvezte végig. A mai »Kék Duna«-előadás filléres helyérekkel kerül színre, hogy mindenkinek alkalma legyen végignézni. A főszerepeket ezúttal is Antal Ilka, Fogarassy Mária, Jurik Julcsi, Nagy Erzs, Szokoly Gyula, Solymossy Imre, Juhász János, Márky Géza, Horváth Jenő, Ignáth Gyula, Pálos György, Balajthy Andor, Vámosi Lajos játsszák. A Kék Duna ma esti előadását Madarász László betegsége miatt Strauss János szerepét Balajthy Andor játssza.

A SZEGEDI FILHARMONIA HANGVERSENYE

18-án a színházban.

Népszerű olasz operák

legszebb áriái

Németh Mária

Laczó István, Csóka, Ignáth

közreműködésével. Vezényel: FAICSAY FERENC. Műsorán: Tosca imája, Troubadur áriák, Tell nyitány, Traviata Apa áriája, Figaro belépője, Aida teljes III. felvonása stb. Jegyek elővételben a DÉLMAGYARORSZAG-nál és a színházi pénztárnál. 169

Pénteken este nagy operettbemutató: Három huszár. A szezon legmulatságosabb újdonsága. Káprázatos kiállítás, remek szereposztás.

Pénteken este premierbérletben mutatja be az operett társulat az utóbbi idők legnagyobb szenzációját, a legmulatságosabb operettújdonságot, a »Három huszár«-t. Ez az operett a Fővárosi Operettszínházban került színre és a siker olyan nagy volt, hogy több mint százszor került egymásután színre. A rádióhallgatók is ismerik a remek darabot, mert annakidején a rádió kétszer is közvetítette. A szegedi színház nagy gónddal, Tihanyi Vilmos főrendező vezetésével készül a hónapi bemutatóra, amely káprázatos kiállításával, remek előadásával emelkedik. A gyönyörű új díszleteket Plivelicz Emil tervei szerint Sándor Sándor festette.

Jön a jövő pénteken: Szentivánéji álom. Klasszikus est. Szenczi. Pásztor János vendégjátéka. Tihanyi Vilmos rendezése.

Szombaton este filléres helyérekkel az idei szezon legnagyobb prózai sikere, a Vojnovich-díjas Bökay-darab, a »Feleség« kerül előadásra Sándor Iza, Lovassy Klári, Zách János, Horváth Jenő, Krémer Böske főszereplésével.

76 és olcsó is
a Darmor hashajtó. Bevéltje, amit igaz. Nincs vele kényelmetlenség, bajlódás, teafozás, keserűítő anyagok nyelése. Kitűnő ízű hashajtó a **DARMOL**
Már 14 fillért is minden gyógyszertárban kapható.

Ma 26 éve

A világháborús csapat orvosok sorában Horváth Mihály tartalékos ezredorvos nemcsak orvosi, hanem egészen különleges, csapat-tiszt hivatásba vágó szolgálataival is kitűntette magát. Minden szabadidejét arra használta fel, hogy osztályának a tűzérési célok felkutatásában és helyzeti megállapításában is szolgálatára legyen. Nem volt olyan magas fa, amelyre a figyelés érdekében fel ne mászott volna és egyébként sem sajnálta a fáradságokat és veszélyeket, ha a felderítés munkájába kapcsolódhatott. Így történt, hogy akkor, amikor a budapesti 11. ágyusezred — a gorlicei győzelmes csatát követő üldözés közben — az egyik orosz utóvédűeg rendkívül élénk tüze miatt fészakaszkokra tagozottan kellett Baligrudon keresztül vágatnia és az ezen a helységen való áthaladást az egyik löveg elakadása megakasztotta. Horváth ezredorvos a baj mielőbbi megszüntetése céljából végigkutatva a terepet és hamarosan felfedezte azt az orosz üteget, amely a bajt előidézte. Erre tűzér-ségünk nyomban rávetette magát az orosz ütegre és a legrövidebb időn belül elhallgattatta azt, úgy, hogy a Baligrudon való áthaladás zavartalanul folytatódhatott. Egy további nevezetes eset volt, amikor egy 25 méter magas tölgyfa tetejére mászott, amelyről ütegeink két orosz üteg tűzelőállásába terelte, úgy, hogy azok csakhamar beszüntették a tüzelést. Végül egy további alkalommal egy a küzdők vonala közelében lévő téglalégető kb. 45 m magas kéményének tetejére ment fel, hogy a teljesen sík és sűrűn fedett terepen jól elrejtőzött orosz ütegek helyét megállapíthassa. Ez is sikerült, pontosan a célokba terelte akkor is az ütegek tüzeit, végeredményben épp oly szolgálatakat tett, akárcsak a legjobb tűzérési megfigyelő. Horváth ezredorvos a fentemlítt esetekben és számos más alkalommal történt felderítéssel és célmegállapításával, gyorsulván páratlan sikereket ért el, amit a hadosztály tűzérei osztatlan elismeréssel értékelték. Ötvennyira, hogy rendkívüli teljesítményi elismeréseképpen — orvos létére egy kifejezetten a csapattisztakat megillető kitüntetésre hozták javaslatba. Ennek eredményeként Horváth ezredorvost kitüntették a kados katonai érdeméremmel.